

Sygn. akt III RC 291/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 grudnia 2013 r.

Sąd Rejonowy w Kędzierzynie-Koźlu Wydział III Rodzinny i Nieletnich

Przewodniczący: Sędzia Sądu Rejonowego Maciej Bainczyk

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Mariola Strąk

po rozpoznaniu w dniu 10 grudnia 2013 r. w Kędzierzynie – Koźlu

na rozprawie

sprawy z powództwa małoletniej A. K. reprezentowanej przez M. K. (1)

przeciwko M. K. (2)

o alimenty

1. zasądza od pozwanego M. K. (2) na rzecz małoletniej A. K. urodzonej (...) kwotę 1500 zł (jeden tysiąc pięćset złotych) tytułem alimentów za okres od 1 czerwca 2013 r. do 30 listopada 2013 r. oraz kwoty po 400 zł (czteryście złotych) miesięcznie, płatne z góry do rąk przedstawicielki ustawowej małoletniej M. K. (1) do dnia 15-go każdego miesiąca wraz z ustawowymi odsetkami w razie opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat, poczynając od dnia 10 grudnia 2013 r.,
2. w pozostałym zakresie powództwo oddala,
3. nakazuje ściągnąć od pozwanego M. K. (2) na rzecz Skarbu Państwa (kasa tutejszego Sądu) kwotę 240 zł (dwieście czterdzieści złotych) tytułem należnej opłaty sądowej oraz 12 zł (dwanaście złotych) za klauzulę wykonalności,
4. odstępuje od obciążenia powódki kosztami oddalonego powództwa,
5. zasądza od pozwanego M. K. (2) na rzecz powódki M. K. (1) kwotę 600 zł (sześćset złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego,
6. wyrokowi w pkt 1 nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

Sygn. akt III RC 291/13

UZASADNIENIE

M. K. (1) reprezentująca małoletnią powódkę A. K. pozwem z dnia 31 lipca 2013 r. domagała się zasądzenia od M. K. (2) alimentów w wysokości po 650 zł miesięcznie, poczynając od 1 kwietnia 2013 r. Ponadto strona powodowa zażądała zasądzenia od strony pozwanej na jej rzecz zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych. W uzasadnieniu pozwu podano, że małoletnia A. K. urodziła się (...) i jest córką M. K. (1) i M. K. (2). Koszt utrzymania małoletniej ma wynosić 1.067,82 zł miesięcznie, a jej ojciec-pozwany M. K. (2) nie uczestniczy w żaden sposób w ponoszeniu tych kosztów. M. K. (1) jest osobą bezrobotną bez prawa do zasiłku, a z wykształcenia jest technikiem hotelarstwa. Faktycznie małoletnia A. K. pozostawała dotychczas na utrzymaniu babki macierzystej B. K.. Według powódki M. K. (2) jest zatrudniony w A. (...) sp. z o.o. w K. za kwotę w wysokości około 1.500 zł miesięcznie.

W odpowiedzi na pozew M. K. (2) uznał powództwo do kwot po 250 zł miesięcznie od czerwca 2013 r. i domagał się jego oddalenia w pozostałym zakresie. Przyznał okoliczności dotyczące stanu cywilnego małoletniej A. K., jak również pobierania wynagrodzenie za pracę w charakterze operatora maszyn w wysokości po 1.500 zł miesięcznie. Pozwany wskazywał, że zamieszkuje razem ze swoją babcią, partycypując w kosztach utrzymania mieszkania w wysokości 380 zł miesięcznie, a swoje koszty utrzymania pozwany ocenił na kwotę około 880 zł miesięcznie. Ponadto dodał, iż kontaktując się z małoletnią w początkowych miesiącach po jej urodzenia nabywał dla niej niezbędne rzeczy dla żywność oraz środki pielęgnacyjne oraz chciał dobrowolnie podjąć się obowiązku alimentacyjnego po 200 zł miesięcznie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Małoletnia A. K. urodziła się (...) i jest córką M. K. (1) i M. K. (2). Cieszy się dobrym zdrowiem. Zamieszkuje w K. wspólnie z matką M. K. (1) i prababką macierzystą W. G. w lokalu mieszkalnym należącym do W. G.. W. G. pobiera świadczenie emerytalne w wysokości około 1.300 zł miesięcznie oraz pokrywa koszty eksploatacyjne związane z użytkowaniem lokalu mieszkalnego w wysokości po 570 zł miesięcznie. Potrzeby małoletniej A. K. pokrywają jej dziadkowie, nabywając dla niej żywność za kwotę 530 zł miesięcznie, środki higieny za 200-230 zł miesięcznie oraz odzież za 200 zł miesięcznie. W miesiącu najmniej wydatkowali na jej utrzymanie 500 zł, natomiast najwięcej 800 zł. M. K. (1) ma 21 lat, posiada wykształcenie średnie techniczne, a obecnie jest zarejestrowana jako bezrobotna bez prawa do zasiłku. W związku z urodzeniem dziecka pobrała świadczenia z systemu zabezpieczenia społecznego w wysokości 2.000 zł. Od kwietnia do października 2013 r. pobierała zasiłek rodzinny w kwocie 77 zł miesięcznie. Poszukuje zatrudnienia, a ostatnio w październiku 2013 r. podjęła pracę w hotelu, z której następnie zrezygnowała, nie potrafiąc pogodzić jej z wychowaniem małoletniego dziecka. Rodzice M. K. (1) są aktywni zawodowo, przy czym jej ojciec osiąga wynagrodzenie w wysokości 3.500 zł miesięcznie, a matka - 2.500 zł miesięcznie. Mają na utrzymaniu syna pobierającego naukę na wyższej uczelni.

Dowód:

- zaświadczenia z PUP w K. z dnia 18 lipca i 7 listopada 2013 roku k.5,54,
- odpis skrócony aktu urodzenia A. K. k.6,
- zestawienie kosztów utrzymania A. K. k.7-8,
- dyplom technika hotelarstwa M. K. (1) k.9,
- świadcstwo dojrzałości M. K. (1) k.10,
- rachunki zakupu produktów spożywczych i artykułów dziecięcych k.11,30-41,
- informacja powódki o wysokości wydatków mieszkaniowych k.25,
- decyzja MOPS w K. z dnia 2 maja 2013 r. k.55,
- zestawienie kosztów utrzymania mieszkania k. 56,
- rachunki eksploatacyjne dotyczące mieszkania W. G. k.57-60,
- zeznania świadka B. K. k.65-66,
- zeznania świadka E. K. k.66,
- zeznania powódki M. K. (1) k.66,

M. K. (2) ma 20 lat i jest kawalerem. Zamieszkuje w K.. Ma wykształcenie średnie ogólne, a od czerwca 2013 r. pracuje zarobkowo na rzecz A. (...) sp. z o.o. w K. w charakterze operatora maszyn za wynagrodzeniem w wysokości 1.200 zł miesięcznie. W razie świadczenia pracy ponadnormatywnej pobiera wynagrodzenie w wysokości od 1.300-1.500 zł miesięcznie. Do lutego 2013 r. pracował zarobkowo na rzecz innego podmiotu gospodarczego - także w charakterze operatora maszyn, za wynagrodzeniem w wysokości 1.500-1.600 zł miesięcznie. W czerwcu 2013 r. wyprowadził się, po kilku dniach w wspólnego zamieszkiwania, z miejsca zamieszkania małoletniej A. K. z powodu nieporozumień pomiędzy nim a M. K. (1).

Pozwany zamieszkuje razem z babcią w należącym do niej lokalu mieszkalnym, gdzie koszty utrzymania lokalu wynoszą 379,12 zł. Co miesiąc pozwany stara się przekazać babci kwotę 400 zł tytułem swojego udziału w kosztach utrzymania mieszkania i mediach. Na zakup żywności i odzieży pozwany wydaje po 400-800 zł miesięcznie.

Dowód:

- zawiadomienie (...) (...) w K.-K. k.28-29,
- umowa o pracę wraz z odcinkami listy płac k.42-45,
- zaświadczenie pozwanego o dochodach k.69,
- zeznania pozwanego M. K. (2) k.67.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo w części zasługiwało na uwzględnienie.

Obowiązek alimentacyjny jest unormowany w dziale III tytule II ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. - kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. Nr 9, poz. 59 ze zm. – zwany dalej k.r.o.). Zgodnie z przepisem art. 133 § 1 k.r.o. rodzice obowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania. Jednocześnie przepis art. 135 § 1 k.r.o. mówi, iż zakres świadczeń zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego, natomiast zobowiązany swój obowiązek alimentacyjny względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie może przy tym częściowo lub w całości spełnić poprzez osobiste starania o utrzymanie lub wychowanie dziecka (art. 135 § 2 k.r.o.). Całokształt przytoczonych uregulowań prawnych prowadzi do wniosku, iż rodzice w zależności od swych możliwości są obowiązani zapewnić dziecku środki do zaspokojenia zarówno jego potrzeb fizycznych (wyżywienia, mieszkania, odzieży, higieny osobistej, leczenia w razie choroby), jak i duchowych (dostęp do kultury), a także środki wychowania (kształcenia ogólnego, zawodowego) według jego zdolności. Powinno ono móc również korzystać z właściwych dla jego wieku rozrywek oraz prawa do wypoczynku. Każde dziecko bezwarunkowo musi mieć zapewnione podstawowe warunki egzystencji w postaci wyżywienia zapewniającego jego prawidłowy rozwój fizyczny, stosowną do wieku odzież, środki na ochronę zdrowia, kształcenie podstawowe i zawodowe oraz na ochronę jego osoby i majątku. Wyjście poza wymienione potrzeby zależy już tylko od osobistych cech dziecka oraz od zamożności i przyjętego przez zobowiązanego modelu konsumpcji. Zaznaczyć należało, że pozwany nie kwestionował powództwa co do zasady i w części uznał żądanie pozwu, zatem rolą sądu pozostawało ustalenie zakresu potrzeb małoletniej oraz możliwości zarobkowych i majątkowych pozwanego.

Ustalając kwotę usprawiedliwionych wydatków na utrzymanie małoletniej, w sytuacji gdy były one do tej pory finansowane ze środków dziadków dziecka, sąd oparł się na zeznaniach babci B. K. i powódki, modyfikując nieznacznie wskazane kwoty w oparciu o zasady doświadczenia życiowego. Sąd przyjął przy tym, że rzeczywisty poziom tych kosztów może zamykać się w kwotach 500-800 zł miesięcznie (tak: zeznania świadka B. K.) i przyjął, że średnie koszty zakupu żywności dla małoletniej wynoszą około 350 zł miesięcznie, koszty zakupu artykułów higienicznych i czystości to kwoty średnio po 215 zł miesięcznie (pomiędzy 200 zł a 230 zł), a średnie koszty zakupu odzieży to sumy około 150 zł miesięcznie, co daje łączną kwotę **715 zł** miesięcznie. Wśród kosztów utrzymania małoletniej sąd pominął w

całości koszty utrzymania mieszkania, w którym mieszka małoletnia wraz z matką i babcią, skoro matka małoletniej nie pokrywa tych kosztów i wydatki te w całości są finansowane przez W. G.. Jednocześnie zauważyć należy, że koszty utrzymania lokalu (k. 56) liczone są przez zarządcę dla jednego lokatora, trudno zatem rozliczać je pomiędzy więcej osób.

Przedmiotowa suma 765 zł miesięcznie była podstawą do ustalenia należnych powodce alimentów i w okresie sześciu miesięcy od czerwca do listopada 2013 r. sąd ustalił alimenty zgodnie z oświadczeniem powoda o uznaniu powództwa na kwotę po 250 zł miesięcznie, zasądzając za ten okres jedną sumę 1.500 zł (6x 250 zł). Zgodnie bowiem z brzmieniem przepisu art. 213 § 2 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z dnia 1 grudnia 1964 r., zwanej dalej: k.p.c.) § 2 sąd jest związany uznaniem powództwa, chyba że uznanie jest sprzeczne z prawem lub zasadami współżycia społecznego albo zmierza do obejścia prawa. Skoro na pozwanym ciąży obowiązek alimentacyjny wobec małoletniej powódki, dotychczas nie wywiązywał się on z tego obowiązku i uznał w części roszczenie, sąd nie dopatrywał się w oświadczeniu pozwanego okoliczności pozwalających uznać, że jest ono sprzeczne z prawem lub zasadami współżycia społecznego albo zmierza do obejścia prawa i, będąc związany treścią oświadczenia, orzekł zgodnie z jego treścią. Stwierdzić należy w tym miejscu, że oświadczenie pozwanego M. K. (2) zostało złożone świadomie i swobodnie. Pozwany nie poddawał pod wątpliwość okoliczności faktycznych oraz podstawy prawnej w tym zakresie, a okoliczność ta ma znaczenie w związku z charakterem prawnym tej czynności, albowiem można stwierdzić, iż stanowi ona niejako zbiorowe przyznanie faktów, na które powołuje się strona powodowa. Dodać należy, że jest to akt dyspozytywny strony, stąd strona ma daleko posuniętą swobodę wyrażeniu tego oświadczenia, którą to swobodę ograniczają jedynie enumeratywne przesłanki wskazane w wyżej przywołanym przepisie. Przywołane cechy potwierdzają, iż przepis ten, jak podkreśla się w piśmiennictwie prawniczym, nie stanowi podstawy do badania i ustalania czy będące przedmiotem uznania roszczenie rzeczywiście przysługuje stronie powodowej (tak, między innymi, T. Żyznowski w: Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. Tom I. pod redakcją H. Doleckiego, Warszawa 2011).

Jednocześnie jednak, ustalając obowiązek alimentacyjny pozwanego na przyszłość, to jest od miesiąca grudnia 2013 r. sąd doszedł do przekonania, że wysokość obowiązku alimentacyjnego pozwanego winna być wyższa i ustalił ją na poziomie 400 zł miesięcznie. Suma taka przekracza jedynie nieznacznie kwotę połowy kosztów utrzymania małoletniej, a mając na uwadze faktyczne dochody pozwanego, pozostaje w zasięgu jego realnych możliwości zarobkowych. Zauważyć należy przy tym, że koszty eksploatacji mieszkania zajmowanego przez pozwanego (k. 28 akt), podobnie jak w przypadku powódki, są liczone wyłącznie dla jednej osoby, a zatem pozostawałyby na tym samym poziomie także wtedy, gdyby pozwany tam nie mieszkał. Z tej racji jego deklarowany udział w wysokości 400 zł miesięcznie w kosztach utrzymania i eksploatacji mieszkania położonego przy ul. (...) należało uznać za wygórowany i nie do końca usprawiedliwiony w kontekście ustalenia przez sąd wydatków koniecznych pozwanego. Zdaniem sądu ograniczone dochody pozwanego pozwalają za zasadne przyjęcie jego własnych całkowitych wydatków utrzymania na średnim poziomie około 650-750 zł miesięcznie (w tym: 200 zł kosztów „mieszkaniowych”, pozostała kwota to wydatki na wyżywienie, odzież i dojazdy do pracy), co pozwala na uzasadnione kształtowanie zakresu obowiązku alimentacyjnego na poziomie wyższym niż akceptowany przez pozwanego.

W pozostałej części powództwo, jako niezasadne, oddalono.

W pkt 3 wyroku sąd nakazał ściągnąć od pozwanego M. K. (2) na rzecz Skarbu Państwa kwotę 240 zł tytułem należnej opłaty sądowej stosownie do art. 113 ust.1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (zwanej dalej: u.k.s.c.), zaś koszt 12 zł za klauzulę wykonalności znajduje uzasadnienie w art.77 § 1 pkt 3 u.k.s.c. Z kolei w pkt 4 wyroku sąd, na podstawie art. 102 k.p.c. w zw. z art. 113 ust.1 u.k.s.c., odstąpił od obciążenia strony powodowej kosztami sądowymi w sprawie, z uwagi na brak jakiegokolwiek dochodów i majątku po stronie powodowej. Nadto sąd - w oparciu o przepis art. 98 § 1 k.p.c. - obciążył pozwanego M. K. (2) kosztami zastępstwa procesowego strony powodowej. Zasądzona suma znajduje uzasadnienie w §7 ust.1 pkt 11 i ust.4 w zw. z §6 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (tekst jedn. Dz.U. z 2013

roku, poz. 461.) W pkt 6 wyroku, na podstawie art. 333 § 1 pkt 1 k.p.c. wyrokowi w pkt 1 nadano rygor natychmiastowej wykonalności.